

91. møde.

Tirsdag den 17. april kl. 14.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeleler ministeren for handel, industri og søfart, at hun ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om indseende med priser og forslag til lov om ændring i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om særlig udbytteskat for skatteåret 1956—57 af aktieselskaber m. v.

Efter at der er meddelt folketingsmand *Hvidberg* orlov, har vedkommende gruppe til i hans sted at indtræde i udvalget med henblik på revision af lov nr. 219 af 11. juni 1954 om ungdomsundervisning m. v. udpeget *Jacob Pedersen*, som herefter er valgt.

Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede minister for handel, industri og søfart, for at hun kan fremsætte de for hendes vedkommende anmeldte lovforslag.

Ministeren for handel, industri og søfart (*Lis Groes*): Herved har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om indseende med priser samt forslag til lov om ændring i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger.*

Allerede under mæglingforslagets behandling i det høje ting bebudede regeringen, at den ville fremsætte forslag til en lovgivning sigtende mod at hindre en generel pris- og avancestigning i de indtrufne lønstigningers kølvand.

Det må være helt klart, at når et overvældende flertal i det høje ting enedes om

at gribe ind overfor arbejdsmarkedets parters frie ret til selvstændigt og gennem kamp at fastsætte lønnen for den kommende overenskomstperiode, må det forekomme ubilligt, om andre grupper indenfor vort erhvervsliv får adgang til frit at sætte deres indtægter i vejret, ja, oven i købet at hjemtage ekstra fortjenester på de nu indtrufne lønforbedringer.

De to lovforslag, jeg i dag fremsætter, indeholder 3 hovedbestemmelser. For det første: forslag om et generelt avancestop gældende for alle varepriser indenfor industri, håndværk og handel. For det andet: gennem den videst mulige oplysning om alle varer og deres prisdannelse at søge den frie konkurrence skærpet. For det tredje: et prisstop for alle virksomheder, der falder ind under monopolloven.

Lovforslaget om indseende med priser omfatter alle varepriser indenfor industri, håndværk og handel. § 1 fastslår, at der i tiden indtil 1. april 1957 ikke uden særlig tilladelse må finde forhøjelse sted af hjemmemarkedets varepriser indenfor industri, håndværk og handel udover, hvad der er nødvendigt for at dække de beløbsmæssige stigninger, som efter den 12. april 1956 finder sted i faktiske indkøbspriser, transport- og driftsomkostninger. Jeg er klar over, at det foreslåede avancestop ændrer erhvervslivets sædvanemæssige kalkulationsregler, og når regeringen alligevel har fundet det nødvendigt og velbegrundet at søge et sådant generelt avancestop gennemført, skyldes det ønsket om at undgå unødvendige pris- og indtægtsstigninger. Indenfor erhvervslivet bygger man i høj grad på sædvanebestemte faste procentvise avancer. Heri ligger imidlertid en tendens til, at igangværende prisstigninger, hvad årsag de end har, straks forstærkes. Prisstigningstendenser modvirkes ligeledes ved den foreslåede bestemmelse om, at det kun er faktisk afholdte indkøbspriser og omkostninger, der kan berettige prisforhøjelser. Stigninger i genanskaffelsespriser eller andre forventede pris- og omkostningsstigninger